

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET ZOBEC protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 25930/20)

PRESUDA

STRASBOURG

17. prosinca 2024.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Zobec protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,

Jovan Ilievski,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 25930/20) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Ivan Zobec („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1995. godine i živi u Zagrebu i kojeg je zastupala gđa J. Matić, odvjetnica u Velikoj Gorici, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 9. lipnja 2020.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima [podnositelja zahtjeva] o njegovom pravu da se sam brani i unakrsno ispituje svjedoke, a da se ostatak zahtjeva proglasi nedopuštenim,

očitovanja stranaka,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 26. studenoga 2024.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na poštenost žurnog prekršajnog postupka protiv podnositelja zahtjeva u kojem je proglašen krivim za izazivanje prometne nesreće i napuštanje mjesta događaja.

2. Dana 2. srpnja 2017., vozeći se unazad u svojem automobilu, podnositelj zahtjeva udario je i oštetio kameni zid. Zatim je napustio mjesto nesreće i zaustavio se u obližnjoj ulici gdje mu je prišao izvjesni Z.B. i pozvao policiju. Dvojica policijskih službenika izvršila su očevid na licu mjesta i zabilježila iskaz Z.B.-a prema kojem je on zaustavio podnositelja. Dana 9. ožujka 2018. protiv podnositelja zahtjeva izdan je obvezni prekršajni nalog kojim je podnositelj proglašen krivim za prekršaje: (i) neoprezne vožnje i (ii) napuštanja mjesta događaja, a da vlasnici oštećene imovine nije ostavio svoje osobne podatke i podatke o vozilu kojim je upravljao, na temelju članaka 43. i 176. Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

3. Podnositelj zahtjeva podnio je prigovor protiv obveznog prekršajnog naloga. Ustvrdio je da je, nakon što je udario u zid, susjede pitao gdje se nalazi vlasnica zida, no obavijestili su ga da ona živi u inozemstvu. Budući da je cesta bila uska, automobil je premjestio u obližnju ulicu kako ne bi ometao promet. Prvo mu je prišao izvjesni D.B., a Z.B. je došao otprilike pet do deset minuta nakon što je premjestio automobil. Stoga je prigovorio iskazu Z.B.-a s obzirom na to da ga nije on zaustavio, a naglasio je i da nije imao namjeru pobjeći.

4. Povodom prigovora podnositelja zahtjeva protiv obveznog prekršajnog naloga pokrenut je žurni prekršajni postupak pred Prekršajnim sudom u Zagrebu i zakazana je rasprava kako bi podnositelj zahtjeva iznio svoju obranu. Međutim, u podnescima od 4. srpnja 2018. podnositelj je zatražio odgodu. Također je ostao pri tvrdnjama iznesenima u prigovoru protiv obveznog prekršajnog naloga te je tražio da bude pozvan na rasprave na kojima će se ispitivati svjedoci.

5. Podnositelj zahtjeva nije se pojavio na sljedećoj raspravi zakazanoj za 19. rujna 2018., već je podnio pisanu obranu, u kojoj je opovrgnuo optužbe koje su mu stavljene na teret i ostao pri svojim ranijim tvrdnjama (vidi stavak 3. ove presude). Konkretno, naveo je da nije mogao ostaviti potrebne podatke vlasnici zida jer ona nije bila prisutna na mjestu događaja. Također je izričito porekao da je pobjegao s mjesta događaja i da ga je zaustavio Z.B. Predložio je da se na tu okolnost kao svjedok ispita D.B. te da se pročita njegova izjava priložena uz pisanu obranu. Raspravni sudac odlučio je ispitati D.B.-a, a odluku o ispitivanju ostalih svjedoka donijeti kasnije.

6. Dana 16. listopada 2018., u odsutnosti podnositelja zahtjeva, raspravni sudac ispitaio je Z.B.-a, koji je izjavio da je vidio cijeli događaj. Podnositelj zahtjeva zabio se lijevom stranom svojeg automobila u zid te je rasuo kamenje sa zida na cestu i ostavio na cesti nekoliko dijelova svog automobila. Međutim, unatoč znatnoj šteti na automobilu, nastavio je voziti unazad želeći pobjeći, a zaustavio se tek nakon što mu se guma potpuno ispraznila, u kom trenutku ga je zaustavio Z.B., koji je pozvao policiju.

7. Nakon što je izvršio uvid u zapisnik o očevidu, fotografije oštećenog zida i rasutog kamenja, podnositeljeva vozila i mjesta gdje je zaustavljen, kao i skicu mjesta događaja, raspravni sudac utvrdio je da navodi iz obveznog prekršajnog naloga odgovaraju iskazu Z.B.-a i ostalim navedenim dokazima. Budući da su činjenice stoga u potpunosti utvrđene, nije bilo potrebe zakazivati daljnje rasprave niti ispitivati daljnje dokaze ili svjedoke.

8. Ni podnositelj zahtjeva ni njegov odvjetnik nisu bili obaviješteni o ročištu od 16. listopada 2018. niti su bili pozvani na to ročište.

9. Dana 24. listopada 2018. Prekršajni sud u Zagrebu proglasio je podnositelja zahtjeva krivim za neopreznu vožnju i napuštanje mjesta događaja, a da vlasnici oštećene imovine nije ostavio potrebne podatke; izrečena mu je novčana kazna u iznosu od 3.500 hrvatskih kuna (HRK) (odnosno 465 eura (EUR)), izrečena mu je zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i naloženo mu je platiti troškove i izdatke postupka u iznosu od 500 kuna (odnosno 66 eura). Taj je sud smatrao da njegova obrana nije bila potkrijepljena dokazima. Na temelju dokaza koje je prikupila policija, sud je utvrdio potpuno drukčije činjenično stanje, koje je u potpunosti potkrijepljeno iskazom Z.B.-a i fotografijama. Konkretno, dinamika nesreće, kako je opisana u obveznom prekršajnom nalogu, proizlazila je iz zabilježenih oštećenja na zidu i na automobilu podnositelja zahtjeva i potkrijepljena je iskazom Z.B.-a, iz kojeg je nadalje proizlazilo da

je podnositelj nastavio voziti unazad nakon što je udario u zid i da se zaustavio tek nakon što mu se ispraznila guma, a tada mu je prišao Z.B. S obzirom na to da su svi dokazi u spisu bili dosljedni, nije bilo potrebe ispitati D.B.-a, koji ionako uopće nije bio zabilježen u zapisniku o očevidu kao mogući svjedok; njegova pisana izjava (vidi stavak 5. ove presude) nije pregledana jer se u prekršajnom postupku pisana izjava svjedoka ne može prihvatiti kao dokaz.

10. Budući da podnositelj zahtjeva nije imao mogućnost podnijeti žalbu višem sudu, dana 12. studenoga 2018. podnio je ustavnu tužbu. Dana 6. svibnja 2020. Ustavni sud odbio je njegovu ustavnu tužbu kao neosnovanu odlukom koja je njegovu odvjetniku dostavljena 12. svibnja 2020.

11. Podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio, na temelju članka 6. stavka 1. i stavka 3. točaka (c) i (d) Konvencije, zbog sveukupne nepoštenosti suđenja, konkretno, zbog nemogućnosti da unakrsno ispita svjedoka Z.B.-a i odbijanja raspravnog suda da ispita D.B.-a.

OCJENA SUDA

12. Podnositelj zahtjeva ponajprije je prigovorio nepoštenosti suđenja koje je rezultiralo njegovom osudom za prekršaj napuštanja mjesta događaja, a da vlasnici oštećene imovine nije ostavio potrebne podatke i tvrdio je, među ostalim, da nije mogao unakrsno ispitati Z.B.-a, na čijem se iskazu temeljila njegova osuda.

13. Sud primjećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

14. Opća načela na temelju članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) Konvencije o prihvaćanju neprovjerenih inkriminirajućih iskaza svjedoka u kaznenom postupku sažeta su u predmetu *Al-Khawaja i Tahery protiv Ujedinjene Kraljevine* [VV], br. 26766/05 i 22228/06, stavci 118. – 147., ECHR 2011, i *Schatschaschwili protiv Njemačke* [VV], br. 9154/10, stavci 100. – 131., ECHR 2015. Ta načela primjenjuju se, iako manje strogo, i na žurni prekršajni postupak u kojem odluka o potrebi održavanja usmene rasprave ili provođenja određenih postupovnih radnji uz mogućnost sudjelovanja stranaka ovisi o ocjeni suca. U takvim slučajevima potrebno je ispitati jesu li, u konkretnim okolnostima svakog predmeta, diskrecijske ovlasti domaćih sudova u pogledu vođenja takvog postupka bile izvršene u skladu sa zahtjevima iz članka 6. (vidi *Marčan protiv Hrvatske*, br. 40820/12, stavci 33. – 42., 10. srpnja 2014.).

15. U ovom predmetu, Sud primjećuje da je na temelju materijalnih dokaza koje je prikupila policija raspravni sud utvrdio činjenice o prekršaju neoprezne vožnje, koje su potkrijepljene iskazom Z.B.-a. Međutim, samo iz iskaza Z.B.-a proizlazilo je da je podnositelj zahtjeva, želeći pobjeći, nastavio voziti unazad bez zaustavljanja nakon što je udario zid te se zaustavio u

obližnjoj ulici tek nakon što mu se ispraznila guma. Nisu prikupljeni nikakvi daljnji dokazi konkretno o podnositeljevoj namjeri da pobjegne (vidi stavke 7. i 9. ove presude). Sud stoga zaključuje da je iskaz Z.B.-a predstavljao u najmanju ruku odlučujući dokaz na temelju kojeg su domaći sudovi podnositelja osudili za prekršaj napuštanja mjesta događaja, a da vlasnici oštećene imovine nije ostavio potrebne podatke.

16. Bez obzira na činjenicu da podnositelj zahtjeva nije izričito zatražio da se Z.B. sasluša kao svjedok, kao što je istaknula Vlada, prigovorio je vjerodostojnosti njegove verzije događaja i u prigovoru protiv obveznog prekršajnog naloga i kasnije u svojoj pisanoj obrani. Također je izričito tražio od raspravnog suda da prisustvuje ispitivanju svjedoka (vidi stavke 3. – 5. ove presude, i usporedi s gore navedenim predmetom *Marčan*, stavci 44. i 46., i također predmetom *Bojić protiv Hrvatske* [Odbor] (odl.), br. 48134/15, stavci 27. – 29., 12. lipnja 2018., u kojima podnositelji zahtjeva nikada nisu tražili da se ispituju svjedoci, a njihovi su argumenti tijekom postupaka pred domaćim sudovima bili općeniti). Međutim, raspravni sud nikada nije pružio nikakvo obrazloženje zašto nije pozvao podnositelja zahtjeva ili njegova odvjetnika da prisustvuju ispitivanju Z.B.-a, unatoč tome što je podnositelj to izričito tražio (usporedi s predmetom *Mesesnel protiv Slovenije*, br. 22163/08, stavci 36. – 40., 28. veljače 2013., i, za činjenične sličnosti, *Mavrič protiv Slovenije* [Odbor], br. 63655/11, stavak 24., 15. svibnja 2014.).

17. Štoviše, iako ni podnositelj zahtjeva ni njegov odvjetnik nisu imali mogućnost ispitati Z.B.-a ni u kojoj fazi postupka, nema nikakvih naznaka da je raspravni sud pristupio iskazu Z.B.-a s bilo kakvim posebnim oprezom ili da je ta činjenica potaknula sud da prida manju težinu njegovu iskazu. Naprotiv, sud je prihvatio njegov iskaz kao vjerodostojan, zaključivši da je činjenično stanje predmeta bilo dovoljno utvrđeno na temelju izvedenih dokaza, i posljedično je odbio ispitati D.B.-a, koji je, prema navodima podnositelja zahtjeva, mogao opovrgnuti verziju događaja koju je iznio Z.B. (vidi stavke 3., 5. i 9. ove presude). Iako je točno da je podnositelju zahtjeva pružena prilika iznijeti vlastitu verziju događaja tijekom rasprave i da je tu mogućnost iskoristio, ta činjenica sama po sebi u svakom slučaju ne može se smatrati dovoljnim uravnotežujućim čimbenikom koji bi nadoknadio nepostojanje mogućnosti da izravno unakrsno ispita Z.B.-a na raspravi.

18. U svjetlu gore navedenog i ispitujući poštenost postupka u cjelini, Sud zaključuje da je podnositelj zahtjeva bio osuđen na temelju dokaza u odnosu na koji su njegova prava obrane bila neopravdano ograničena, zbog čega je postupak u cjelini bio nepošten (usporedi i *Paić protiv Hrvatske*, br. 47082/12, stavci 49. – 54., 29. ožujka 2016.).

19. Prema tome, došlo je do povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) Konvencije. Sud ne smatra potrebnim predmet razmotriti zasebno u svjetlu članka 6. stavka 3. točke (c) ni zasebno ispitati jesu li prava na obranu na temelju članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) bila povrijeđena i zbog

odbijanja raspravnog suda da sasluša svjedoka D.B.-a (vidi, *mutatis mutandis*, *Kallio protiv Finske*, br. 40199/02, stavak 52., 22. srpnja 2008., i *Hannu Lehtinen protiv Finske*, br. 32993/02, stavak 50., 22. srpnja 2008.).

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

20. Podnositelj zahtjeva potraživao je 531 euro (EUR) na ime naknade imovinske štete povezane s novčanom kaznom i troškovima postupka koje mu je naloženo platiti. Potraživao je i sveukupno 7.930 eura na ime naknade neimovinske štete. Konačno, potraživao je 2.457 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i 3.800 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred ovim Sudom.

21. Vlada je osporila ta potraživanja.

22. Sud ne može nagađati koji bi bio ishod dotičnog postupka da nije došlo do povrede Konvencije (vidi *Dvorski protiv Hrvatske* [VV], br. 25703/11, stavak 117., ECHR 2015); stoga odbacuje zahtjev na ime imovinske štete.

23. U pogledu neimovinske štete, uzimajući u obzir materijale koji su mu dostavljeni i procjenjujući na pravičnoj osnovi, kako to zahtijeva članak 41. Konvencije, Sud podnositelju zahtjeva dodjeljuje iznos od 1.500 eura, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

24. Kad je riječ o troškovima i izdatcima nastalima pred domaćim sudovima, uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje, Sud smatra razumnim podnositelju zahtjeva dosuditi iznos od 664 eura za troškove nastale pred Ustavnim sudom, uvećan za sve poreze koji bi mu se mogli zaračunati.

25. Kad je riječ o troškovima nastalima pred Sudom, podnositelj zahtjeva dostavio je račun sa specifikacijom troškova po stavkama samo za dio svog zahtjeva u iznosu od sveukupno 1.044,60 eura. Sud smatra razumnim podnositelju dodijeliti iznos od 1.044,60 eura, uvećan za sve poreze koji bi mu se mogli zaračunati. Ostatak njegova zahtjeva, u prilog kojemu nisu dostavljeni dokumenti sa specifikacijom troškova po stavkama, mora se odbaciti zbog nepoštovanja zahtjeva navedenih u pravilu 60. stavku 2. Poslovnika Suda (pravilo 60. stavak 3.).

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je prigovor na temelju članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) koji se odnosi na nemogućnost ispitivanja Z.B.-a dopušten
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) Konvencije zbog nemogućnosti ispitivanja Z.B.-a

PRESUDA ZOBEC protiv HRVATSKE

3. *presuđuje* da nije potrebno ispitati dopuštenost i osnovanost preostalih prigovora na temelju članka 6. stavka 3. točaka (c) i (d) Konvencije
4. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose:
 - (i) 1.500 EUR (tisuću petsto eura) na ime naknade neimovinske štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati
 - (ii) 1.708,60 EUR (tisuću sedamsto osam eura i šezdeset centi) na ime naknade troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koje bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda
5. *odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 17. prosinca 2024. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika suda.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524